

Tieslietu ministrija

Komercnoslēpuma aizsardzības likums

Olga Zeile

Tieslietu ministrijas

Nozaru politikas departamenta direktore

Tieslietu ministrija

Komercnoslēpuma aizsardzība līdz Komercnoslēpuma aizsardzības likumam

- ✓ **Komerclikums (19.pants)**
- ✓ **Likums “Par grāmatvedību” (4. pants)**
  - ✓ **Konkurences likums (18.pants)**
  - ✓ **Informācijas atklātības likums (7. pants)**
- ✓ **Likums “Par individuālo (ģimenes) uzņēmumu un zemnieka vai zvejnieka saimniecību” (12. pants)**
  - ✓ **Darba likums (11. un 83.panti)**

Tieslietu ministrija

- Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 8. jūnija **Direktīva (ES) Nr. 2016/943** par zinātības un darījumdarbības neizpaužamas informācijas (komercnoslēpumu) aizsardzību pret nelikumīgu iegūšanu, izmantošanu un izpaušanu

Tieslietu ministrija

Komercnoslēpuma aizsardzība līdz ar Komercnoslēpuma aizsardzības likumu

- ✓ **Komerclikums** (19.pants)
- ✓ **Likums “Par grāmatvedību”** (4. pants)
- ✓ **Konkurences likums** (18.pants)
- ✓ **Informācijas atklātības likums** (7. pants)
- ✓ **Likums “Par individuālo (ģimenes) uzņēmumu un zemnieka vai zvejnieka saimniecību”** (12. pants)
- ✓ **Darba likums** (11. un 83.panti)

- ✓ **Komercnoslēpuma aizsardzības likums**
- ✓ **Civilprocesa likums** (30.⁸ nodaļa)

Tieslietu ministrija

Komercnoslēpuma aizsardzības likums

Mērķis:

nodrošināt komercnoslēpuma efektīvu aizsardzību, it īpaši pret tā nelikumīgu iegūšanu, izmantošanu vai izpauššanu

[Attēls: https://www.cybersecobservatory.com/2018/01/25/understanding-root-causes-trade-secret-breaches/](https://www.cybersecobservatory.com/2018/01/25/understanding-root-causes-trade-secret-breaches/)

Tieslietu ministrija

Komercnoslēpums:

neizpaužama saimnieciska rakstura informācija,
tehnoloģiskās zināšanas un zinātniska vai cita
rakstura informācija

Attēls:<https://businesslitigationlawyers.wordpress.com/2018/10/04/what-is-trade-secret/>

Tieslietu ministrija

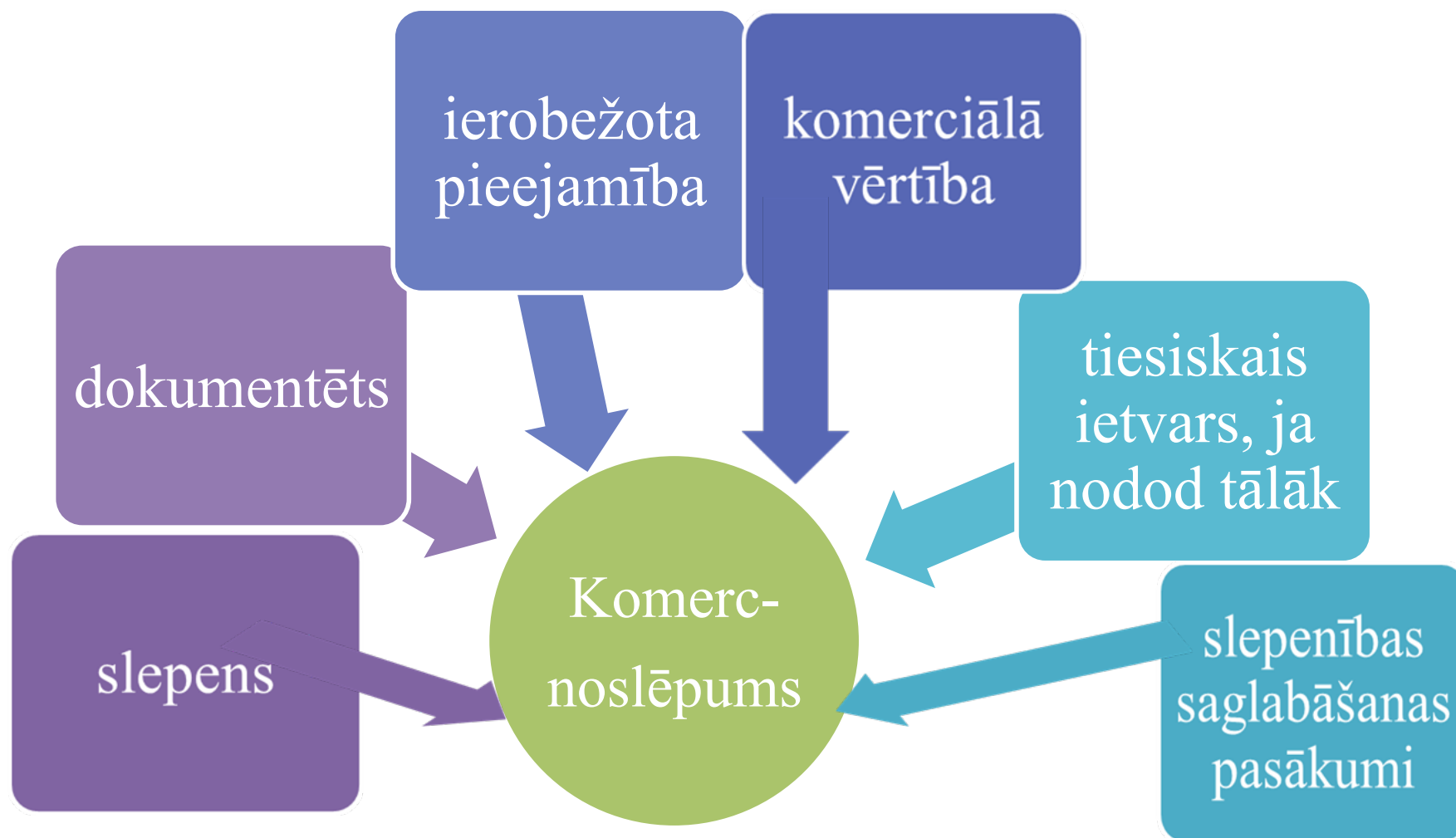
Komercnoslēpums

atbilst **visām** šādām **pazīmēm**:

- 1) **tā** (informācija) **ir slepena**, jo nav vispārzināma vai pieejama personām, kuras parasti izmanto šāda veida informāciju;
- 2) tai (informācijai) ir **faktiska vai potenciāla komerciālā vērtība** tādēļ, ka tā ir slepena;
- 3) **komercnoslēpuma turētājs** attiecībā uz to **ir veicis** konkrētajai situācijai atbilstošus un saprātīgus **komercnoslēpuma slepenības saglabāšanas pasākumus**.

Tieslietu ministrija

Tieslietu ministrija

Kommercnoslēpums nav

Informācija, kas
saistīta ar valsts
pārvaldes
funkciju vai
uzdevumu
izpildi

Pārskatos
iekļaujamie
grāmatvedības
dati

Rīcība ar valsts/
pašvaldības
finanšu
līdzekļiem vai
 mantu

Tieslietu ministrija

Svarīgi

Komercnoslēpuma aizsardzības likuma noteikumus attiecībā uz pasākumiem, procedūrām vai tiesiskās aizsardzības līdzekļiem pret komercnoslēpuma iegūšanu, izmantošanu vai izpaušanu **nepiemēro darba koplīguma pusēm, ciktāl tas skar darba koplīguma noslēgšanai vai grozīšanai nepieciešamo informāciju.**

Tieslietu ministrija

Komercnoslēpuma turētājs ir

ikviena fiziskā vai juridiskā persona, kura likumīgi ieguvusi komercnoslēpumu un ir tiesīga to pārvaldīt (kontrolēt), tostarp izmantot un izpaust.

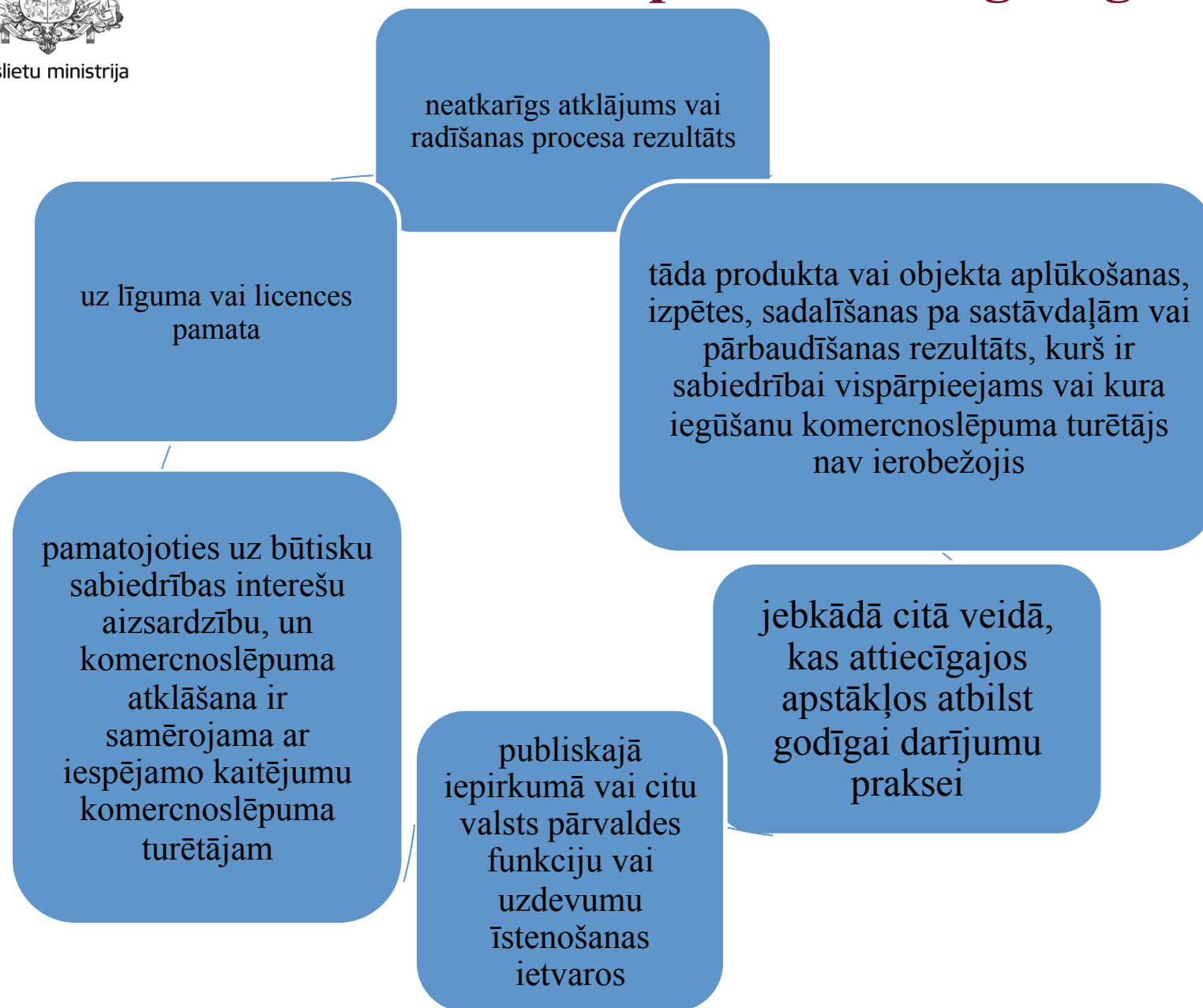

Attēls:<https://stock.adobe.com/ee/images/word-writing-trade-secret-business-concept-for-data-protection-written-on-key-holder-textured-background-close-up/194059269>

Tieslietu ministrija

Komercnoslēpuma likumīga iegūšana

Tieslietu ministrija

Svarīgi

Komercnoslēpuma iegūšana ir likumīga,
ja to iegūst darbinieki vai viņu pārstāvji atbilstoši
normatīvajiem aktiem un pastāvošajai praksei,
izmantojot tiesības iegūt informāciju un konsultēties

Tieslietu ministrija

Informēšana par komercnoslēpumu un tā aizsardzību (I)

Komercnoslēpuma turētājs

norāda, ka informācija ir komercnoslēpums, kā arī informē par nepieciešamību nodrošināt komercnoslēpuma aizsardzību.

Tieslietu ministrija

Informēšana par komercnoslēpumu un tā aizsardzību (II)

Komercnoslēpums ir ierobežotas pieejamības informācija Informācijas atklātības likuma izpratnē līdz brīdim, kad komercnoslēpuma turētājs rakstveidā informē par komercnoslēpuma statusa izbeigšanu vai kad attiecīgā informācija kļuvusi vispārzināma vai pieejama citām personām uz tiesiska pamata.

Attēls: <https://blog.ipleaders.in/trade-secret/>

Tieslietu ministrija

Komercnoslēpuma nelikumīga iegūšana, izmantošana vai izpaušana bez komercnoslēpuma turētāja atļaujas ir tiesību pārkāpums, ja tas ir noticis

neatļauti iegūstot informāciju

kad persona zināja vai tai vajadzēja zināt, ka komercnoslēpums ir iegūts nelikumīgi, tostarp no citas personas, kura komercnoslēpumu izmantoja vai izpauđa nelikumīgi

jebkādā citā veidā, kas neatbilst godīgai darījumu praksei

pārkāpjot noteikto pienākumu neizpaust komercnoslēpumu vai ierobežot tā izmantošanu

Tieslietu ministrija

Noilgums

Prasību pret personu, kura nelikumīgi ieguvusi, izmantojusi vai izpaudusi komercnoslēpumu, **var celt triju gadu laikā no dienas, kad komercnoslēpuma turētājs uzzināja vai tam vajadzēja uzzināt par komercnoslēpuma nelikumīgu iegūšanu, izmantošanu vai izpaušanu.**

Šis termiņš ir speciālais termiņš arī attiecībā pret Darba likumā noteikto divu gadu noilguma termiņu

Tieslietu ministrija

Tiesiskās aizsardzības līdzekļu veidi:

aizliegums veikt noteiktās darbības
vai
kaitējuma atlīdzība

komerccioslēpumu
saturošo materiālu
iznīcināšana vai
nodošana

pārkāpuma
iezīmju novēršana
pārkāpuma
precēm

pārkāpuma preču
atsaukšana vai
izņemšana no
tirdzniecības

pārkāpuma preču
iznīcināšana;

sprieduma
publiskošana

Tieslietu ministrija

Kaitējuma atlīdzības piemērošanas nosacījumi (I)

Par komercnoslēpuma tiesību pārkāpumu ir iespējams saņemt
mantiskā un nemantiskā kaitējuma atlīdzību.

Komercnoslēpuma turētājs ir tiesīgs prasīt komercnoslēpuma nelikumīgas iegūšanas, izmantošanas vai izpaušanas rezultātā nodarītā mantiskā kaitējuma un nemantiskā kaitējuma atlīdzību no personas, kura zināja vai kurai bija jāzina, ka tā izdara tiesību pārkāpumu.

Tieslietu ministrija

Kaitējuma atlīdzības piemērošanas nosacījumi (II)

Mantiskās atlīdzības veidi:

- 1) zaudējumu atlīdzība;
- 2) tās summas piedziņa (licences maksu), kuru komercnoslēpuma turētājs varētu saņemt par komercnoslēpuma izmantošanas tiesību piešķiršanu;
- 3) tās peļņas piedziņu, kuru pārkāpuma dēļ negodīgi guvusi persona, kura nelikumīgi ieguvusi, izmantojusi vai izpaudusi komercnoslēpumu.

Tieslietu ministrija

Kaitējuma atlīdzības piemērošanas nosacījumi (III)

**Nemantiskā kaitējuma
atlīdzības apmēru nosaka tiesa pēc sava ieskata.**

Attēls: <http://www.ajuravesta.lv/astrologija/raksti/nauda/>

Tieslietu ministrija

Alternatīvā kompensācija

Atbildētājs var lūgt piemērojamos tiesiskās aizsardzības līdzekļus aizstāt ar naudas kompensāciju komercnoslēpuma turētāja labā, ja tiek konstatēti **visi šādi nosacījumi:**

- 1) komercnoslēpuma izmantošanas vai izpaušanas laikā attiecīgā persona **nezināja un tai arī nebija jāzina**, ka komercnoslēpums iegūts no citas personas, kura to izmantojusi vai izpaudusi nelikumīgi;
- 2) attiecīgo tiesiskās aizsardzības līdzekļu piemērošana atbildētājam radītu **nesamērīgu kaitējumu**;
- 3) **naudas kompensācija ir apmierinošs līdzeklis.**

Tieslietu ministrija

Komercnoslēpums un Darba likums

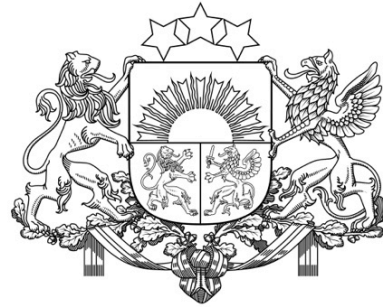
Darba likums:

83.pants. Neizpaušanas pienākums

(1) **Darbiniekam ir pienākums neizpaust** viņa rīcībā nonākušo informāciju/ ievērot komercnoslēpuma aizsardzību, kas ir darba devēja komercnoslēpums. **Darba devējam ir pienākums** rakstveidā norādīt, kura informācija uzskatāma par komercnoslēpumu.

11.pants. Darbinieku pārstāvju tiesības un pienākumi

(5) **Darbinieku pārstāvjiem un ekspertiem**, kuri sniedz palīdzību darbinieku pārstāvjiem, **ir pienākums neizpaust viņu rīcībā nonākušo informāciju, kas ir darba devēja komercnoslēpums/ ievērot komercnoslēpuma aizsardzību.** **Darba devēja pienākums ir rakstveidā norādīt, kura informācija uzskatāma par komercnoslēpumu.** Pienākums neizpaust informāciju attiecas uz darbinieku pārstāvjiem un ekspertiem, kuri sniedz palīdzību darbinieku pārstāvjiem, arī pēc viņu darbības izbeigšanās.

Tieslietu ministrija

Paldies par uzmanību!

